

United Prayer

Issued by the Executive Committee of the
CONSTANTINOPLE CHRISTIAN WORKERS' UNION.

Headquarters: Bible House, Stamboul, Constantinople.

APRIL, 1923

ԱԼԼՈՅԸՆ ՀՈՒԶՈՒՐԸՆԱ ՀԱՄՔԹ

«Քեաչի շալըլարը եազան արեւ, սուլարը զայնատան
արեւ կիալի կեօմէրի եարբա նիւզուլ էսկ իսին . բա ժի հու-
զուրբնա տաղար երիյ իսի . բա ժի իսմինի տիւմենլէրինէ
պիլտիւսին, վէ միլէրլէր սէնին հուզուրբնա տիրեյէրէր : »
Նսայի 64:1,2

Ե ՍԱՅԻՆԻՆ 64նճի պապը, պաշտան պաշա ճանը եանմըշ պիր միւ-
մինին պիր գավմըն, նիտասը, հասրէթի տիր : Խնսանլարա վէ
ինսանի վասրթալարա միւրաճաաթան մէյուս գալմըշ օլան պիր ճէ-
միյէթին գալպինստէն փաթլայան պիր ահ ու էնին սէտասը տըր : Պու-
կիւն տախի փէք չօգլարընըն, միլեօնլարնա քիմսէլէրին հասրէթի պու-
տըր, «քեաշքի նիւզուլ էտէ իտին» . քեաշքի միյանէմիզաէ զուհուր
էտէ վէ հուզուրբնը շու իմանսըզ տիւնեայա իզնար էտէ, վէ իձրա ի
ատալէթ էտէ իշիւն, հուզուրբնտա տաղար էրիյէ վէ միլէթլէր տիթ-
րէյէ իտի :

Տօսթլարըմ, Ալլահը կէօրմէք, Անը պիլմէք, Անընլա միւլագաթ
էթմէք ինսանըն էն թապիի, էն զատիմ, էն տէրին վէ էն ումումի
պիր հասրէթի տիր : Ճէմի տինլէրին թէմէլինտէ տուրան հիսս պու-
տըր, եանի ոլ Պինինայէյի պուլմագ վէ պիլմէք : Զար ճինէթտէն էսրար
իլէ մուհաթ իզ : Տիւնեանըն էսրարընը, ալէմ ու ճինանըն էսրարընը,
էօմրիւն էսրարընը քիմ հալլ էտէճէք : Պիզ ինսանլար, իպթիտասըզ,
ինթիհասըզ, զէման վէ մէքեան ումմանընտա նէ իզ : «Ինսան նէ տիր
քի անը զիքը էյլէրսին վէ ինսան օղլու քի անը թէզէքքիր էտէրսին : »
Նէ՞րէտէն կէլիյօրըզ, նէ՞րէյէ կիտէյօրուզ, նի՞շին պուրատա իզ . էնճա-
մըմըզ նէ : Հէր տիւշիւնէն ատէմին պաշ հասրէթի պու սիւալէրէ ճէ-
վապ պուլմագ տըր : Նէ՞րէտէ պուլաճագ : Անճագ Ալլահտա : Օլ սէ-
պէպտէն փէյդամպէր, մէնպաը ասլիյէ Ալլահա միւրաճաաթ էտիպ՝
նիւզուլինի թազարրու՛ էտէյօր : Քէրիմ փէյդամպէրլէր պու նիյոզպա-

թամմ ճէլապ ալամատը ար : Պիզ անկերտէն իգպալլը իզ : Ալլահ Յիսուս Քրիստոսա չօգ էսրարը պիզէ քէշփ էյլէտի : «Քէլամ թէն ալտը վէ մէյանէմիզտէ սաքին զլտու .» Յիսուս պիզէ փէտէրի քէշփ էթտի : «Պէնի կէօրէն փէտէրի կէօրմիւշ տիր» տէտի : Օ Ալլահա օլան ալագամըզը պիլտիրտի . Ալլահ փէտէրիմիզ , պիզ անըն օլուլլարը վէ Քրիստոսը մէրաս շէրիքլէրի իզ : Հայաթըն էսրարընը քէշփ էյլէտի , «Հոյաթ սէն հայ, Ալլահը վէ Օղլուն Յիսուսը պիլմէք տիր .» Պէշէրիյէթին էնձամը , մէլէքիւթուլլահ տրր . «Մէլէքիւթին սէմավաթտատ օլտուղը կիսի զէմին իւզէրինտէ իճրա էտիլսին :» Յիսուս , քէտէրին , Էօլիւնիւն էսրարընը պիզէ Գեթսեմանիտէ , Գողգոթատա պէյան էթտի : Յիսուս՝ Փէտէրի պիզէ նէ տէրին վէ վասի պիր թարզտա քէշփ էյլէտի , պունը շիմտիյէտէք նէ ազ իտրաք էտէպիլմիշ իզ : Թէգատտիւս էօմրիւ , իշթէ պունը իտրաք տէ թէրագդի էօմրիւ տիր : Փավլոս րէսուլ պիզէ պու հիսս ալթընտա աէմէտի մի , «Շիմտի աինէտէ րէմզ իլէ կէօրիւրիւղ , ամմա օլ զէման եիւզ եիւզէ կէօրէնէյիզ :»

Տօսթէարըմ , Եսայի , տէյիլ սալթ Ալլահըն նիւզուլինի , իլլա Անըն արիշ իլէ նիւզուլինէ հասրէթ չէքափ , «թա քի իսմինի տիւշմէնէրինէ պիլաբիրէսին վէ միլէթլէր հուզուրընտա թիթրէյէլէր :» Անըն զէմին իւզէրինտէ զուվլէթ վէ շիտաէթլէ ֆա'ալիյէթինէ , իճրա ի ատալէթինէ հասրէթ չէքէյօր իտի : Վէ պիհազզին , չիւն իսրայէլ էսիր , մուգատտէս տիյար թափէլէրին էլինտէ , վէ եհովանըն իսմի թահզիր էտիլմէքտէ իտի : Փէյլամպէր՝ զրզըլ տէնիզի եալան , շիմշէք վէ երլարըմլար իլէ Սինա տաղընտա սէօլէյէն , պուլութ վէ աթէշ պիլէյի իլէ զավմընա տէլուլէթ էտէն , պիր կէճէտէ Սենեքերիմին 185 պին ասքէրինի իմհա էտէն եհովայա հասրէթքէշ իտի : Պու կիւն տէ հալ պէօլէ տէյիլ մի , Միլեսնլար չար չէշմ իլէ Սինա աթէշինէ ատալէթ զրլընաւ միւնթազըր տըր : Հիշ պիր զէման պու կիւն զատար շէրր զալիպ վէ խայր մազլուպ՝ շէրիր մուվաֆֆագ . վէ Փազըլ մազտուր կէօրիւլմէմիշ տիր : Գրլըն , գան , զուլմ , զարագ , վահշէթ , զուրուր , խօտպինլիք , էն միսքին աղրազը նէֆսանիյէ հաքիմ օլուպ՝ ատալէթ , ֆազիլէթ , ինսանիյէթ , մուհապպէթ , մէրհամէթ մահճուպ , մազլուպ քէօլէ նիշիւն օլմուշ տըր : Նէ վազըթա զատար , նէ վազըթա զատար եա , Բապպ սէտասընտան կէօք գուպպէսի ինլէյօր : Եռւրարընտան եռւ զատընտան տիշարը աթրլմըշ միւհօնլար , անասըզ , պտապասըզ գալմըշ պիհիստալ մա'սումլար , աճլըզ , իլլէթ վէ զարուրէթ իլէ ուղրաշմազտա օլան , տիկէրլէրին թամա' վէ աղրազընա հէտէփ օլմուշ օլան պիր ճէմ' ի զաֆիր ատալէթ , ատալէթ տէյու նիտա էտէյօրլար . . . Ալլահ պունլարը իշիտիյօր վէ պունլորա ճէվապ վէրէճէք , պէլքի տէ էլան վէրիյօր , լաքին ինթիմալ պիզիմ մէմուլիմիզ թարզտա աթէշ իլէ տէյիլ . «Պէնիմ եօլլարըմ սիզին եօլլարըզ տէյիլ . . . տիր ,» իլլա քէնափ իսթէտիյի թարզտա , վէ շէքլտէ : Տէյիլ մի քի աթէշ վէ երլտըրըմ

իւէ Արնա տաղընս էնէն Ալլահ, Նօրէպ տաղընտա, Գիրարի մէյուս
Եղիայա, րիւզկեար, աթէշ վէ զէլզէլէ իւէ տէյիլ, լոթէֆ պիր սէտա
իլէ սէօլէտի: Մարիֆէթ՝ օլ սէտայը իշիթմէքտէ:

Եսայի, վիճտանընըն տէրինլէրինտէն հիսս էյլէտի քի, Եէնովանըն
նիւզուլ էյլէմէսի իշիւն, էն պէլլի պիր չարթ, թէվպէ տիր. Իսրաէլին
թէվպէ վէ իսթիղֆարը տըր. «Դադապա կէլտին, չիւն կիւնահ իշլէ-
տիք.» այէթ 5. «Եա Բապպ զագապա կէլմէ, իսեանը իլ էլ էպէտ
թէզէքքիր էթմէ.» այէթ 9. Դանիէլ վէ նէնէմեանըն եափարզը կիպի
զագմնա թէվպէ վէ իսթիղֆար էյլէմէք տիր: Պիզիմ իշիւն տէ հալ
պէօյէ տիր: Նիշիւն Ալլահ սիմասընը պիզտէն սէթր էտէյօր, վէ սանքի նիյազը-
մըզա ձէվապ վէրմէյօր: Պէլլի պիր սէպէպ՝ պիզիմ, իսմէն Քրիսթիան
օլոնլարըն, միւնֆէրիատէն վէ միւճթէմի'էն կիւնահը, իսեանը տըր,
իւր լազրմ օլան, թէվպէ տիր: Տիւնեա հէրճ ու մէրճ: Ալէմին տիւ-
զէնի պօզուլմուշ: Պէշէրիյէթ՝ տիւմէնի զըրըլմըշ կէմի կիպի, նէրէյէ
կիթտիյինի պիլմէյօր: Տէվլէթլէր սէրմէսթ, նէ էթտիքլէրինտէն պիխա-
պէր: Պիւթիւն տիւնեա սունի, սուրհ տէյու պազրըրյօր, լաքին սունի
նէրէտէ, կէօլկէ կիպի գաչըրյօր. հիչ պիր եէրտէ սէլամէթ հօգ, չիւն
Ալլահ սիմասընը պիզտէն սէթր էթմիշ կէօրիւնիւյօր: Պունըն չարէսի,
թէվպէ վէ Ալլահա րիւճու էթմէք տիր. պազզա եօլլար, սուրի, մու-
զագգաթ, զայր ի քեափի տիր: Տէվլէթլէր թէվպէ էթմէլի, զալիպ
մազլուպ, պէօյիւք քիւչիւք, պիլա ֆարգ ճիւմէսի, խաթալարը ազիմ
օլմուշ տըր: Գավմլար վէ միլլէթլէր թէվպէ էթմէլի, եէքտիկէրինէ
միւնաֆէթլէրի, հիսս ի ատավէթ վէ ինթիզամլարը հատտ ու փայանը
ալմըշ տըր: Զէնկինլէր թամա՛ վէ խօտփէրէսթլիքլէրինտէն, ֆազիրլէր
հասէտ վէ ֆէսատլարընտան տօլայը թէվպէ էթմէլի տիր: Իւմէրա ի
ասքէրիյէ՛ հարպճուլըլարընտան, տիփլօմաթլար՝ ճիտտիյէթսիզլիքլ-
րինտէն, զազէթաճըլար՝ բիյալարընտան, մալիուն՝ վիճտանսըզ մէն-
ֆաաթփէրէսթլիքլէրինտէն տօլայը իսթիղֆար էյլէմէլի տիրլէր: Էն
զիյատէ թէվպէսի իճապ էտէնլէր, րունանի մէմուրլար, վէ մուալիմ-
լէր տիրլէր: «Թուզ էյի տիր լաքին թաթուզլանրըսա նէյէ եարար:» Զէ-
մանըմըզտա հէր վազըթտան զիյատէ, Յովհաննէս Մկրտիչլէր, Ուկե-
րերանլար, Սավանարօլալար, Ուէտէլէր կէրէք: Ալէմէ աչըզտան
սէօյլէմէլի, թէվպէ էտին ֆէնսա եօլլարընլզտան տէօնին, հօգ իսէ
ոլալթա աղաճըն քէօքիւնտէ եաթտյօր:

Տօսթլարըմ, միլլէթիմիզին տէ պու կիւն պաշ եափաճազը շէյ,
ալչազլանմագ, վէ թէվպէ էթմէք տիր: Քէրիմ Խպրանիլէրին եափ-
տըզը կիպի, զարիս իլահլարը միյանէմիզտէն տէփ էթմէք, Ալլահա
տէօնմէք, վէ Անըն տէլալէթինէ թապի օլմագ տըր: Զ. Ա. Պ.

ԱՆՈԹՔԻ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

ԱՊՈԹՔ ԿԵՑՆՔ

Ինչ անուշ է աղօթքը : Որքան քաղձր է անոր ազդեցութիւնը և յինարար՝ անոր տպաւորութիւնը կեսնքի վրայ :

Աղօթքի համն առնողներ, աղօթքի թեթև թևերով վերերը, շատ վերերը սաւառնողներ, այլակերպութեան սուրբ լեռները բարձրացողներ, չեն փափաքիր զատուիլ աղօթքի պահերէն . կ'ուզեն մընալ երկար մնալ ու վայելել աղօթքի քաղցր տպաւորութիւնները, ընդունիլ անոր սուրբ ներշնջումները, դիտել ու դիտել անոր պարզած հիասքանչ տեսարանները, և վայելել անոր փառաւոր տեսիլքները :

Շատեր փափաքեցան աղօթքով անցընել իրենց կեանքը . քաշուեցան ընկերութեան ծոցէն, ձգեցին իրենց օրուայ պարտականութիւնները, լքեցին նոյն իսկ իրենց ընտանեկան քաղցր բոյները, և լեռներու առանձնութեան մէջ վերացան աղօթքով :

Հին դարու այդ ճգնաւորական ողին գեռ չ'ապրի՞ր մեր մէջ այսօր տարբեր տարագով մը : Զկա՞ն այնպիսիներ որոնք աղօթքի նու իրուած՝ կը մոռնան իրենց պարտականութիւնները կեանքի : Կարդալ ու աղօթել, աղօթել ու կարդալ, այս չէ իրենց մտածումը : Գործ, խոնութ, ծառայութիւն, ընտանեկան ու ընկերական պարտականութիւններ, ամէնքը, երեսի վրայ թողած կը փափաքին աղօթքի ու աղօթաժողովի վերածել օրուան բոլոր ժամերը, միշտ մնալ՝ այլակերպութեան լեռը, դիտել՝ սուրբ դէմքեր, և տեսնել՝ նոր տեսիլքներ :

Սակայն այսպէս չ'ապրեցաւ Յիսուս : Գործէ վերջ աղօթք, աղօթքէ վերջ գործ, այս էր անոր կեանքի օղակաւորումը, Ան վերացուց իր աշակերտները աղօթքի լեռը, բայց չթողուց զանոնք հօն :

Ի՞նչ կ'արժէն աղօթքի ներշնջումները երբ անոնք գործնականացած չեն . ի՞նչ կ'արժէն աղօթքի տեսիլքները երբ անոնք մարմնաւորուած չեն ապրող կեանքով մը :

Ուրեմն, աղօթել ու գործել :

Աղօթք ու գործ, աղօթք ու կեանք իրարու հետ միացած, նոյնացած . ահա՛, ճշմարիտ Քրիստոնէին իսկական կեանքը :

Ոչ թէ կեանքը աղօթքով, այլ աղօթքը կեանքով ապրիլ, ահա՛, վսեմ ու փառաւոր կեանք :

Աղօթք կեանք . Ասուծոյ որդիի կեանք :

Աղօթող կեանքեր՝ շատ . բարձր տեսիլքներով ներշնջուած՝ սրբարուղիս աղօթքներ ընողներ՝ շատ . յուղուող ու յուղողներ, վերացողներ ու վերացնողներ՝ շատ . սակայն աղօթքի պահէն դուրս կեանքը աղօթք ընողներ՝ քիչ :

Կեանքի ծանր փորձութիւններու առջե Ամենասուրբին ներկայութեան զգալ, գործի ու պարտականութեան լծուած ատեն Ամենաբարդարին աչքերը իրեն յառած տեսնել . նեղութիւններու և տառապանքներու մէջ երկնաւոր Հօր օգնական ձեռքերը երկարած տեսնել . կարօտին ու նեղեալին, իսեղծին ու թշուարին, ինկածին ու տառապող մեղաւորին ներկայութեանը վերէն եկող ձայնը «Ով զրկեմ»ը լսել . ահա՛, աղօթք կեանք ը :

Ս. Պ. Մ.

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ ՔԱՐՈԶՆԵՐՆ ՈՒ ՈՒՂԵՐՁՆԵՐԸ

ԱՊՐԻԼ 15-25. — ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԼԵՌԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

Կիր.	— Մատթ.	5 : 1-12 :	Երանիները
ԲՀ.	— »	5 : 13-20 :	Աշխարհի լոյսը
ԳՀ.	— »	5 : 21-26 :	Հաշտարար եղէք ձեր եղբայրներուն հետ
ԴՀ.	— »	5 : 33-42 :	Երկրորդ մղոնը
ԵՀ.	— »	5 : 43-48 :	Կատարեալ եղէք
Ուր.	— Ղուկ.	6 : 27-36 :	Բարձրելոյն որդիները
Շր.	— Մատթ.	6 : 1-4 :	Ողորմութիւն ընել

ԱՊՐԻԼ 22-28. — ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԼԵՌԱՆ ՔԱՐՈԶԸ (Շար.)

Կիր.	— Մատթ.	6 : 5-15 :	Երբ կ'աղօթենք
ԲՀ.	— »	6 : 16-23 :	Գանձ յերկինս
ԳՀ.	— »	6 : 24-34 :	Նայեցէք շուշաններուն
ԴՀ.	— »	7 : 1-6 :	Մի՛ դատէք
ԵՀ.	— »	7 : 7-12 :	Ոսկեղէն օրէնքը
Ուր.	— »	7 : 13-20 :	Պառւղներէն կը ճանչցուի
Շր.	— »	7 : 21-29 :	Ժայռի վրայ շինուած

ԱՊՐԻԼ 29 — ՄԱՅԻՍ 5. — ՊԵՏՐՈՍԻ ՔԱՐՈԶԸ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԻ ՕՐԸ

Կիր.	— Պործք Առքլց.	2 : 1-13 :	Սուրբ հոգին
ԲՀ.	— »	2 : 14-24 :	Պետրոսի քարոզը
ԳՀ.	— »	2 : 25-36 :	Յիսուս՝ թէ Տէր և թէ Քրիստոս
ԴՀ.	— »	2 : 37-47 :	Ապաշխարած և մկրտուած
ԵՀ.	— »	3 : 1-11 :	Կաղը բուժուած
Ուր.	— »	3 : 12-18 :	Ինչո՞ւ կը զարմանաք
Շր.	— »	3 : 19-28 :	Մենք զաւակներն ենք

ՄԱՅԻՍ 6-12. — ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՈՒՂԵՐՁԸ

Կիր.	— Պործք Առքլց.	6 :	Ստեփանոսի ընտրութիւնն ու գործունէութիւնը
ԲՀ.	— »	7 : 1-10 :	Ստեփանոսի ուղերձը
ԳՀ.	— »	7 : 11-20 :	Յովաէփ և իր եղբայրները
ԴՀ.	— »	7 : 21-29 :	Տիա՛րք, զուք եղբայրներ էք
ԵՀ.	— »	7 : 30-44 :	Մովաէսի առաջնորդութիւնը
Ուր.	— »	7 : 45-53 :	Սողոմոնի վկայութիւնը
Շր.	— »	7 : 54-60 :	Ստեփանոսի մահը

ԷԼԷՄԻՆ ՓԷՅՆԱՄԸ

Սիին ագշտմ Quaker արք պիր քիլիսէսինտէ պուլունտում։ Պինա խընճախընճ տօլու իտի։ Կիւղէլ թէրէննիւմ, տուա վէ Քիթապը Մուգատատէս զրատթընտան սօնրա մինպէտտէ օմուրմագտա օլան պիր գատըն այազա գալգարագ սէօլէմէյէ պաշլատը։ Էֆէնտիմիզին պիր գաչ էքմէք վէ պալըգ իլէ պինլէրնէ անլարը տօյուրմաոընը նազլ էթտիքտէն սօնրա, Աղլահըն քէնտի իշինի ինրա էթմէք իւզրէ պիզէ վէ պիզիմ վասըթալարըմըզա պէքլէմէքտէ իտիյինէ տափր զայէթ միւէսսիր պիր վազ վէրափի։ Թամ եարըմ սաաթ տէվամ էյլէյէն պու խիթապ քիլիսէյի տօլտուրան իզտիհամըն պու կիւնքի ինթիյան վէ հիսսիյաթընա օ գատար եազընտան վէ միւէսսիրանէ պիր թարզտա թէմաս էտէյօր իտի քի հէր քէս ատէթա մէրգումէնին տօտազլարընտան աորլմըշ գալմըշ իտի։ Թասին լիսան, ճալիպ հարաքէթ, միւէսսիր սէտտ, տափիմա քէնտի քէնտինի մուհաֆուզա էյլէյէն վազար վէ հուպուր պու խաթիպէնին աճափակ աթիյէլէրինաէն իտիլէր։ Էաքին պէնի տիւն ագշամ պու խըզմէթէ ճէլու էյլէյէն ասըլ խուսուս պունլար տէյիլ իտի։ Օնտա հէր քէսին թէճրիպէլէրինէ եազլաշապիլմէք, օնլարըն էն զարանլըգ եէրլէրինէ էնէպիլմէք գապիլիյէթի իտի քի հէր քէս իլէ պէրապէր պէնի տէ օ գատար ճէլու էյլէմիշ իտի։ Պունտան մատա պու խըզմէթ վէ վազըն թէճսիրի պէնիմ իւզէրիմտէ աճափակ թարզտա արթմազա պաշլայան խըտմէթ նիհայէթ պուլտուգտան սօնրա։ Խըզմէթ պիթտի, հէր քէս տաղըլմազա պաշլատը, պէն սըրամը պէքլէրքէն, պիր իխթիյար պանա եազլտշարագ սօրտու, «Պու քատընը թանըրմընըզ»։ «Խայըր»։ ճէվապ վէրափիմ, «Պու աճափակ պիր զաթ տըր։ պիզ օնու տափիմա սէվէր վէ սէվէ սէվէ տինլէրիզ։ պիլիրմիսինիզ նիչիւն, օնըն գօճասը էօլտիւ։ պիր կիւն վէ թազէ օղլու վար քի իքի կէօզլէրինի զայպ էթմիշ տիր։ պիր զըզը վար, օ տա քէօր օլմագ իւզրէ տիր։ Պու հէմչիրէ պէօյլէ պիր էվին վալիտէ վէ եէկեանէ մուհաֆըզը տըր։ Օ էլէմ վէ խաչ ալթընտա տըր։ Էաքին տափիմա տղզընտա թէսէլլի, գալպինտէ թէճէքփիւր, վէ էօմրիւնտէ հագիզի խրիսթիյանա մախսուս հէփ կիւղէլ մէլաքէլէր իլէ հէր քէսէ տիրի պիր նիւմունէ տիր։ Պիզ օնու սէվէ սէվէ տինլէրիզ։ Օ Քրիսթիյանլըզն հագիզի պիր շահիտի տիր։»

Տիւնեա պու կիւն տէրալի գալպէր իլէ տօլու տըր։ Պու գտլպէրտէրէն նիչէլէրի հագիզաթէն քէնտի տէրտէրի վէ թէճրիպէլէրի ալթընտա չէօքմիւշ տիրլէր։ մանազրյաթլարը կիւն կիւնէ քէսպ ի զաափ էթմէքտէ, հայաթլարընըն միյարը եավաշ եավաշ թէտէնի էթմէքտէ տիր։ Ելէմ պունլար իշիւն մատափ վէ մանէզի էօլիւմ տիր։ Էաքին վար պիր սընըգ քի պալէտտէ զիքը էյլէտիյիմիզ միւմինէ կիափի էօմրիւն էլէմլէրինի շէհատէթէ, նազմէյէ, վէ պաշգալտրըն էլէմլէրինի թախփիփ էյլէյէն պիր փէյզամա թահզիլ էյլէմէքտէ տիրլէր։ Վէ պու

թէճրիպէ աթէշի իշխատէն կէլէն սէս նէ միւէսիր, նէ թաթլը վէ նէ ճէսարէթպախչ արք: Քեաչքի հէր տէրտ ու էլէմ պիր շէհատէթ, պիր փէյղամ վէ պիր նորմէ օլապիլսէյտի: Պու միսմքին արք: Քրիստոսուն բուհու, անըն հայաթ հազզընտաքի կէնիչ վէ եիւքսէք պաստրը, Աւ-լոհու իսթինատ վէ Անըն իլէ միւշարէքէթի, վէ հէփի ինսանլարա մու-հապէթի իլէ տիր քի պու միսմքին օլապիլէճէք տիր:

Կ. Յ. Ս.

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԸ ԿԱՐԴԱԼՈՒ ԼԱԻ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ

Բրօֆ. ՃՕՆ Ռ. ԱԷՄՓԻ D. D. L. L. D.

("Christian Endeavor World" թերթէն)

▶ Ի՞նչն՝ Սուրբ Գիրքը մէկ տարուայ ընթացքին ամբողջութեամբ կարդալու իբր կանոն որոշուած էր երեքական զլուխ կարդալ շաբթուայ լուր օրերուն մէջ, հինգ զլուխ ալ ամէն կիրակի: Շատ մը մարդիկ տարուէ տարի գործազրած են այս ծրագիրը. շարունակ ճո-խացնելով «Աստուածային Գրադարան»ի մասին իրենց ծանօթութիւնը: Կարգ մը ջանասէր ընթերցողներ աւելի արագ կը յառաջանան, եւ տարուայ ընթացքին մէկ երկու շրջան կ'ընեն ծննդոցէն մինչև Յայտ-նութիւն: Դժուար է ճշգրիտ գնահատում մը ընել ծայրէ ի ծայր արա-գութեամբ կարդալու սովորութեան շնորհիւ ձեռք բերուած սուրբ գրական ծանօթութեանց կամ ուսուցումներու մասին: Անշուշտ այս ծրագրին հետ ընթանալու են նաև Սուրբ Գիրքի ընթերցման ուրիշ մեթոսներ եւս, եթէ կ'ուզենք լաւագոյն արդիւնքներ ստանալ: Ին-գունելով հանգերձ այն բազմաթիւ օգուաները՝ որոնք ձեռք կը բերուին լուր օրերը երեքական և ամէն կիրակի հինգական զլուխ կարդալով ծննդոցէն ուղղակի մինչև Յայտնութիւն առաջանալու հին եղանա-կէն, այս տողերու հեղինակը համոզուած է սակայն, թէ շատ աւելի լաւ պիտի ըլլար երեք տեղ նշանագրել Սուրբ Գրոց մէջ և ամէն օր կարդալ այդ երեք տեղերէն: Սուրբ Գիրքը ծայրէ ի ծայր կարդալու այս սովորական մեթոսին մէջ կան լուրջ ոնսպատեհութիւններ: Այս ծրագրով, մարդ աւետարանները աչքի առաջ պիտի ունենայ, տարուայ 52 շաբաթներու ամբողջ տեւողութեանը միջոցին, հազիւ 4 շաբաթ միայն, այնպէս որ աւետարանի նիւթերը ամէնը մէկ ամսուայ ընթաց-քին կը զուգադիպին: Մինչես Քրիստոնեաները, իրենց առօրեայ ընթերցումներուն մէջ, աւելի յաճախ պէտք է զբաղին մեր Տիրոջ կեանքին և ուսուցումներու պատմութեամբը: Աւետարանները պէտք է փոխնիփոխ ընթանան Սուրբ գրքի միւս մասերուն ընթերցումնե-րուն հետ, Դեռ ասկէ աւելին՝ Նոր կտակարանը բացառիկ կարեւորու-թիւն մ'ունի քրիստոնէական դաստիարակութեան մէջ: Երբայական

Սուրբ Գիրքերը օգտակար են շատ մը տեսակէտներով, և այս հեղինակը վերջինը պիտի ըլլար անոնց մեծ արժէքը նուազեցնելու, բայց այսուհանդերձ ճշմարտութիւն կը մնայ քրիստոնեաներու համար թէ Նոր Կտակարանը գերադասելի է Հին Կտակարանէն։ Ա. Գիրքը արագօրէն կարդալու ընդունուած ձեր երեք անդամ աւելի ժամանակ կը յատկացնէ Հին Կտակարանին քան թէ Նորին։ Սուրբ Գիրքը յաջորդաբար կարդալու կիրարկուած սովորութեան դէմ ուրիշ լուրջ առարկութիւն մ'ալ Հնդամատեանի երկար հատուածներն են, ծիսակատարական սովորութիւններու մանրամասնութեանց մասին, որոնք հարկադրութիւն մը չ'ունին ուեէ անհատի համար։ Եթէ գիտցուի թէ քանի քանիներ հրաժարած են Սուրբ Գրոց ընթերցումէն, միսրանուիլ ուղելով տապանակի կազմութեան և ծիսական օրինաց մանրամասն պատմութիւններու խորը, որոնք կը գանուին Ելից ԻԵ. Էն մինչև Թըուց ԺԱ. յիսուն երեք զլուխներուն միջն—այս պիտի ցնցէր կրօնական առաջնորդները՝ ընթերցման լաւագոյն ծրադրի մը անհրաժեշտութեան գիտակցութեամբը։

Հին Կտակարանին մէջ կան 924, Նոր Կտակարանին մէջ ալ 260 գլուխներ։ Նկատի ունենալով մեր առջև գտնուող անգղիերէն Սուրբ Գիրքը, Հին Կտակարանը զրեթէ իրարու հաւասար երկու մասի կը բաժնուի։ Տասնեւսիթը պատմական գիրքերուն, որոնք կը պարունակեն 436 գլուխ, կը յաջորդեն քաններկու բանաստեղծական և մարդարէական գիրքերը՝ 488 զլուխներով։ Հին Կտակարանին կէսը կարդալու համար պահանջուած ժամանակամրջոցին մարդ երկու անգամ կրնայ կարդալ Նոր Կտակարանը։ Աւելի ճիշտը, Նոր Կտակարանը երկու անգամ կարդալու համար 520 օր պէտք է, օրական մէկ զլուխ կարդալու պայմանով։ Ենթազրեցէք մէկը որ կ'որոշէ, օրական երեք զլուխ կարդալով, 520 օրնւայ մէջ կտրդալ ամբողջ Աստուածաշունջը, նաև Նոր Կտակարանը՝ ամբողջութեամբ երկրորդ անգամ, միանդամյն իրեն սիրելի շատ մը գիրքեր կամ զլուխներ ևս։ Այսպէս ընթերցողը պէտք պիտի ունենայ երեք հատ զրքի նշանի՝ իր առօրեայ ընթերցման տեղերը որոշելու համար։ Առաջին օրը ան պիտի կարդայ Ծննդոց Ա. զլուխը, Յորայ Ա. զլուխը և Աւետարանէն մէկին, օրինակի համար Մարկոսի Աւետարանին Ա. զլուխը։ Ծատ լսած ենք «սընդառաւմի համաշխափութեան» մասին, նոյն է նաև մտքին համար՝ որ կը վայելէ և կ'օգտուի իրեն մատուցուած մնունդին զանազանութեամբը։ Այս ձեռվ, մեր առօրեայ ընթերցումները պիտի պարունակեն նիւթեր որոնք պիտի զրաւեն և լուսաւորեն մեր սիրտը։ Եթէ կարդացուելիք զլուխներէն մէկը պարունակէ ազգազրական ցուցակներ, կամ հին Խորայէլացւոց կեանքին մէջ կիրարկուող ծեսերու մանրամասնութիւններ, միւս կողմէ ներգործող գէպքեր կամ ներշնչող բարոյակոն և հողեկան գասեր պիտի զանուին նոյն օրուայ միւս զը-

լուխներուն մէջ, սրով Սուրբ Գրոց ընթերցումը պիտի դառնայ հաճոյք մը և առանջնաշնորհ մը:

Մեր յանձնարարած այս եղանակով՝ 436 օր վերջը ամբողջութեամբ կարգացուած կ'ըլլան Հին Կտակարանի պատմուկան մասերը։ Մնացեալ 84 օրերու միջոցին (520-ի համելու հոմար) մէկը կրնայ կարդալ իրեն հաճելի եղող զլուխներ կամ վերաքաղ ընել Գործոց կամ Հռովմայեցւոց նման կարեոր զիրքեր։ 488 օրերու վախճանին՝ Հին Կտակարանի բանաստեղծական և մարգարէական զիրքերը ամմողջ կարգացած ըլլալով մննք տրամադրելի ժամանակ կրնանք ունենալ՝ կարդալու նաև մեզի սիրելի ուրիշ զլուխներ կամ զիրքեր։

Այս եղանակով, 520 օր վերջը, մննք կարգացած պիտի ըլլանք ամբողջ Հին Կտակարանը անզամ մը, Նոր Կտակարանը երկու անզամ, նաև 116 հատ ոլ յաւելուածական հաճելի զլուխներ։

Այս 520 օրերու շրջանին ուրիշ մէկ առաւելութիւնն ալ այն է որ բացարձակապէս անկախ կ'ըլլանք օրացոյցային տարիէն։ Ան կրնայ սկսիլ Մարտ 4 ին կամ Օգոստոս 15 ին, իբր թէ Յունվար 1 ը եղած ըլլար։

Եթէ մէկը կ'ուզէ օրացոյցային տարուայ ընթացքին լրացնել լնթերցումը, պէտք է իր պարապոյ ժամերուն մէջ առաջ տանի իր ընթերցումը՝ նշանադրած երեք տեղերէն։ Շատ կարեոր է երեք հատ լաւ զրքի նշաններ պահել, որոնք մեծապէս պիտի դիւրացնեն ընթերցողին իր կարգալիք տեղը զանելու։

Կը հաստատենք թէ Christian Endeaver Worldի ընթերցողները պիտի հաճին գործադրել Սուրբ Գիրքի ընթերցման այս դիւրին եղանակը, որուն մանրամասնութիւնները հետեւեալն են։

1. — Սկսէ՛ Ծննդոց Ա. զլուխէն և յաջորդաքար առաջ տար ընթերցումդ պատմական զիրքերուն մէջ, մինչև հասնիս Եսթերի վերջին զյուխը։ Յետոյ կարդաքեզի սիրելի զրքեր կամ հաճելի զլուխս մը ամէն օր, Սուրբ Գրոց ուէ մասէն օր կ'ուզես, մինչև օր լրացնես Նոր Կտակարանի երկրորդ ընթերցումը։

2. — Միենոյն օրը բաց Ա., Գիրքը, Յորայ Ա. զյուխը, և յաջորդաքար կարդա՛ ամէն օր, մինչև օր հասնիս Մազաքեայի վերջին զըլուխը։ Յետոյ կարդաքեզի սիրելի զլուխս մը ամէն օր Սուրբ Գրոց ուէ մասէն, մինչև օր 520 օրուայ վախճանին լրացնես Նոր Կտակարանը։

3. — Բացումի միենոյն օրը սկսէ՛ Մարկոսի Ա. զյուխէն և Նոր Կտակարանէն հետեւեալները կարդա՛ երկու անզամ, ցոյց արուած շարքով։ Մարկոս, Գործոց, Հռովմայեցիս, Մատթէոս, Ա., Կորնթացիս, Բ., Կորնթացիս, Գաղատացիս, Եփեսացիս, Փիլիպեցիս, Կողոսացիս, Ղուկաս, Ա. Թեսաղոնիկեցիս, Բ., Թեսաղոնիկեցիս, Ա., Տի-

մոթէռս , Բ . Տիմոթէռս , Տիառս , Փիլիմոն , Երրայեցիս , Յովհաննու աւետարանը , Յակոբայ , Ա . Պետրոսի , Բ . Պետրոսի , Ա . Յովհաննու Բ . Յովհաննու . Յուդայի և Յայանութիւն :

Հետեւելով 520 օրերու ընթերցման այս շրջանակին այլեւ կապ մը չենք ունենար օրացոյցի տարիին հետ . Մարդ կրնայ ուզած ատենը սկսիլ և շարունակել . Նոյնիսկ եթէ մէկը օրական մէկ զլուխ միայն կրնայ կարգալ դարձեալ օգտակար պիտի զտնէ այս նաևազիծը , ուրով՝ օր մը կը կարդոյ Հին Կտակարանի պատմութիւնը , ատկէ վիրջ Հին Կտակարանի բանաստեղծական և մարգարէական մասը , երրորդ օրն ալ նոր Կտակարանէն զլուխ մը , շարունակ իր զրքի նշ աննորը տեղափոխելով կարգացուելիք տեղերը : Բայց մի՛ հաւանիք օրտկան երեք զլուխէ պակասի . աւելի լաւ է տասնեւհինգ վայրկեան կանուխ ելլել քան թէ դասալքուիլ :

ՄԻՒՄԻՒՆԻՆ ԻՄԹԻՅԱԶԸ

«Անլեր տախի , անըն իսմի իշխուն հազարեր կեօմեյէ լայրգ սայրլըզլարլնան սօլայր մեսրուր օլտուլար . . . »

Ամալ 5:41,42

Յիսուսի պու տիւնեատան այրըլմազտան էվզէլ , շակիրտէրինէ՝ միւոթագպէլլէրինէ տա՛իր մտ'լիւմաթ վէրմիշ իտի : Անլէրին չէքէճէյի էլէմ վէ կէօրէճէք օլտուզլարը թէա՛տաի վէ հազարէթի փէշինէն խապէր վէրմիշ իտի : Շակիրտէրին հէր պիրի կէրէք ֆէրտէն կէրէքսէ պիրլիքտէ 'ազիմ միւշքիլաթա մա՛րուզ օլտուլար : Հապս էտիլտիէր , մուհաքէմէ էտիլտիէր , տէօյիւլտիւլէր , թէհտիտ էտիլտիլէր , վէ լաքին եինէ մէֆթուր օլմայը՝ մահաքէմէ վէ մէճլիսլէրտէ ճէսարէթէլ շէնատէթ էտիպ՝ մահպէոլէրտէ թէրէննիւմ վէ նաղմէլէրինի թէրք էթմէտիլէր : Պիր կիւն անլէր՝ միլլէթ մէճլիսի հուզուրընատ ուզուն վէ շէտիտ մուհաքէմէտէն սօնրա , տէօյիւլիւլ Յիսուսըն իսմինտէ սէյօլէմէմէլէրինէ տա՛իր գալ՛ի էմր ալմըշ իքէն , Յիսուսըն իսմի իշխուն հագարէթ կէօրմէյէ լայրգ սայըլտըզլարընատան տոլայը մէօրուր օլտրագ միլլէթ մէճլիսինի թէրքլէ , թէսլիրի պէշարէթ խըտմէթէրինի ճէսարէթ վէ սէպաթլա տէվամ էթտիլէր :

Բէսուլլարըն 'էօմրիւնիւ՝ թէճրիպէլէրիլէ պիրլիքտէ միւթալա՛տ էլլէտիյիմիզաէ՛շու իքի խուսուս տիզզաթըմըզը ճէլպ էտէր :

Էլէմլէր , անլէրին տէրունի սէլամէթ վէ հազիզի մէսէրրէթինի իխլալ էտէմէտիքտէն մա՛տա թէզեիտ էլլէտի . չիւնքի , անլէր մազհար օլտուզլարը հէր նէվ՝ էլէմ ու հագարէթ՝ Յիսուսըն իսմի վէ 'իզզէթի , պիզզաթ քէնտիլէրին բուհանի խայըր , վէ հէմ տախի սա՛իրլէրին

բուհանի խէլաս վէ մա'մուրիյէթի իշխն օլտուգընը վէ զարուրի խտիւ-
յինի էյի պկիլիյօրլար իտի : Ատէմի մէ՛յուս էտէն վէ տէրունի սէլամէ-
թինի իխլալ էտէն էլէմ, անըն շախսի կիւնահ վէ զուսուրընըն նէթի-
ճէսի օլան էլէմ տիր : էլէմ զամիրտէ պաշլար : Քրիստոսըն շակիրալէրի
պու նէվ՝ զամիր իզթիրապընան հասր օլան էլէմտէն թազերդ օլու-
նարագ միւգթարըպ օլմատըլար : Անլէր՝ չէքտիքլէրի էլէմլէրտէն
իթա'աթ էօյրէնէրէք, ախլազի վէ րուհանի քէմալա վասըլ օլածագ
խտիւէրինի անլամըլարտը : Հէմ տախսի, էլէմ չէքէնլէրէ եարտըմ վէ
իշթիրաք էտէպիլմէք իշխն պիղզաթ քէնտիլէրին էլէմ չէքմէք նէ
խտիյինի պա թէճրիոլէ պիլմէլէրի իճապ էտէր խտիյինէ էմին խտիլէր :
էլէմլէր, բէսուլլարը ֆարզ վէ թա'գիս էթմէքտէ օլտուգլարը
նիշանկեան վէ մազսէտատէն մէն' էտէմէտիքտէն մա'տա թէշվիգ ատիսի
էյլէտի : Անլէրին պաշ մազուտի՝ Յիսուս խէլասքեար տըր տէմէքտէն
զիյատէ, ատէմլէրէ : Յիսուս խէլասքեարըմ արը տէտիրէպիլմէք խտիւ
թէպշիր ի պէշարէթ սննլէրին իմթիյազը վէ Յիսուս իշխն շէնատէթ
էթմէք մուգատտէս ֆարզլարը օլմուշ իտի : Տախիլի վէ խարիճի տիւշ-
մէնլէրէ մուհաթ խտիլէր : Մատտի վէ մա'նէվի կիւճիւքլէրտէն մու'ափ
օլմայուպ, ինսանա միւթա'ալիգ օլան պիր չօգ թէճրիպէլէրէ մա'րուգ
խտիլէր : Տէօյիւլտիւլէր, թէ՛ատտի օլունտըլար, թահգիր օլունտըլար,
թէպ'իտ էտիլտիլէր, եանլըշ թէֆօիր էտիլտիլէր : իֆթիրտ օլունտըլար,
վէ չէրիրին իճատ էտէպիլտիյի հէր նէվ՝ թէճրիպէլէրլէ հիւճմ օլուն-
տըլար : Ֆազաթ մազսէտի սապիթ վէ ֆարզտա սատրգ գալտըլար :
Անէպս նիշին վէ նա՞սրլ : Պու զալիս հայաթ անլէր իշուն նէ սու-
րէթլէր միւմքին վէ թապի'ի օլմուշ իտի : Պունըն սըրրը Յիսուսըն
պիղզաթ շախսընա վէ զաթընա տօղրու թաշրմազտա օլտուգլարը
խալիս մուհապլէթտէ պուլունապիլիր : Յիսուսը մատտի մէնֆա'աթ
վէ հաթթա րուհանի պէրէքէթլէրի իշուն տէյիլ, սէվիլմէյէ լայրդ օլ-
տուգը իշխն ոէվիյօրլարտը : Քրիստոսըն մուհապլէթի անլէրի մէճպուր
էտիյօր իտի :

Տա'վէթ վէ ինթիխապլարընը էյի սննլամըլլար իտի : Տա'վէթլէրի
խըտմէթ էթմէք իտի : Խըտմէթ զուրպան թալէպ էտէր խտիյինտէն,
պիլտիլէր քի չէքմէքտէ օլտուգլարը պիլճիւմլէ մէշագգաթ վէ էլէմլէր,
խըտմէթին միւթէմմիմի վէ զարուրի զըսմը տըր :

'Էօմրէ ֆարզլը կէօզ իլէ պագտըլար : Ինանտըլար քի պու 'Էօմր
մուվագգաթ վէ զէմանի տիր, քէնտիլէր զարիպ վէ միսաֆիրլէր տիր-
լէր, էլէմլէր պու 'Էօմրէ 'ախտ տիր, էպէտիլիք վար վէ ճանլարընը
ստարլա գաղանաճագլար : Դանտըլար քի շիմտիքի զէմանըն էլէմլէրի
քէնտիլէր իշխն քէշփ օլունաճագ ճէլալէ զըյասէն պիր շէյ տէյիլ տիր :

Էվլէթ, անլէր՝ Պենտէկոստէնին աթէշինտէն կէչմիշլէր իտի :
Քրիստոսըն վա'տ էմլէմիշ օլտուգը Ռուհ իւլ Գուտս, անլէր իւզէրինէ
նազիլ օլտուգընտա, քէսպ ի գուվվէթ էտէրէք, 'աճա՛իպ կէրմիյէթ

վէ ճէսարէթէ մալիք օլմուշլար իտի : Աղահըն Ռուհը՝ անլէրտէ օլան զա'աֆը գուվվէթէ , իսէվֆի ճէսարէթէ , շիւպհէյի իմանա , աթալէթի կէրմիյէթէ , նէֆսի սալահա վէ պուղզը մուհապպէթէ թահվիլ էթմէք-տէ իտի : Նէ ճէլիլ հայաթ , նէ մէսուտ պիր 'էօմր :

Ելէմլէր մէքթէպինտէ տէօրթ սընըֆ պուլունուր տէնիլիր : Ելէմէ մէճպուր , ելէմէ կէօնիւլիւ . Ելէմ չէքմէյէ միւզթէտիր վէ Ելէմ չէք-մէյէ միւմթազ : Սօն սընլֆ , էն իւսթիւն սընըֆ արր տէնիլէպիլիր : Իզնատիոս տէտի . « Ելէմ չէքմէք իսթէրիմ վէ սէվէրիմ , լաքին լայըգ մը իմ պիլմէմ : » Քրիստոսըն շակիրտալէրի լայըգ օլտուզլարընը պիլէ-րէք մէսրուր օլտուլար : Յիսուս պու իմթիյազա մալիք իտի . այնի իմթիյազը Քէնտի շակիրտալէրինէ տէ իհսան էթտի . Պօղոս րէսուլ Ձի-լիպպէլիէրէ հազտըզը րիսալէտէ շու ՚իպարէյի գալպէն ինսանարագ իսթի'մալ էտիյօր . « Զիւնքի եալընըզ Քրիստոսա իման էթմէք տէյիլ , անճագ անըն իշիւն Ելէմ չէքմէք տախի սիզէ իհսան օլունտը : » Ձիլ . 1.29. Քրիստոսա իման էթմէք վէ անըն իշիւն Ելէմ չէքմէք պիրլիքտէ կիտէր , վէ հէր իքիսի պիրլիքտէ օլարագ , միւ'մինէ՝ Աղահ թարափըն-տան պախչ օլունան 'ազիմ իմթիյազ վէ իհսան տըր : Իշթէ րէսուլար պու իմթիյազ վէ պու իհսանա մալիք իտիլէր :

Պու իմթիյազ , պու իհսան վէ պու հայաթ , սալթ րէսուլարա մախսուս օլմայըպ՝ հէր իման էտէնէ վէ քէնտինի Յիսուս Քրիստոսա վէ Անըն խրտմէթինէ թախսիս էյլէմիշ օլան Եվլատ Ուլլահա վա՛տ օլունմուշ տըր : Համտ օլսուն քի Ռուհ իւլ Գուտս , հէր ասր վէ զէ-մանտա Քրիստոս իշիւն շահիտ վէ իհապընտա շէհիտ օլմագ իւզրէ հագիզի միւ'մին վէ միւ'մինէլէր հազըրլամըշ տըր : Եինէտէ պու կիւն տիւնեատա , Քրիստոս իշիւն սիթէմ վէ հագարէթէ րազի օլուպ , Անըն իսմի իշիւն հէր նէվ' թէա՛տախի քէնտինէ մէսէրրէթ մատտէսի էտէ-րէք , մազսէտտէ սապիթ , Փարզտա սատըգ վէ զայրէթլի օլան հագիզի Քրիսթիյանլարա նէ գատար պէօյիւք իհթիյան վար արր : 'Անէպա պիզ անլէրտէն օլմաղա բազի՝ մի իդ :